

Kroonika

Akadeemilises Rahvaluule Seltsis

22. septembril esinesid seltsi kõnekoosolekul Mall Hiimäe (Eesti rahvakalendri tähtpäevade tagamaad) ja Urmas Kalla (Võnnu kihkonna kotussõjutuq piirkondõ kaupa ja laembaal Lõuna-Eesti tagapõhjal).

Tutvustati ka Lemming Rootsmäe ja Ilse Rootsmäe raamatut “Võnnu kihelkonna kohanimed ja minevik”, mis ilmus sarjas “ERA toimetused” ning “Eesti rahvakalendri” veebiväljaannet, autoriteks Mall Hiimäe ja Selma Lätt. Koosolek toimus koostöös Eesti Rahvaluule Arhiiviga.

27. oktoobril toimus igaaastane välitöödele pühendatud konverents “Välitööd ja konfliktid”. Esinesid Liina Saarlo, Aivar Jürgenson, Ilona Piirimägi, Jonathan Roper, Kikee D. Bhutia, Pinqing Wu ja Alya Solovyova. Lisaks ettekannetele toimus ka kaks üldteemast põkkuvat vestlusringi.

Katre Kikas

Eesti Rahvaluule Arhiivis

15. ja 16. juunil olid Mari-Ann Rimmel ning Lona Päll välitöödel Nabalas.

2.–8. juulini osalesid välitöödel Matsalu ja Vilsandi rahvuspargis rahvusparkide mälu- maastike projekti raames Jüri Metssalu, Lona Päll, Mari-Ann Rimmel ja Valdo Valper.

4.–7. juulini oli Anu Korb Haapsalus toimunud väliseesti suvekooli “Eesti kultuuripärand võõrsil VII. Hoidlast näituseni” üks korraldajatest.

11.–15. juulini Poolas Krakovis toimunud digitaalhumanitaaria maailmakonverentsil korraldasid Mari Sarv ja Liisi Laineste (FO) konverentsipaneeli “Digitaalne folkloristika: arvutuslike meetodite kasutamine folkloorse suhtluse tunnuste avamisel”, kus ERAst esinesid Mari Sarv ja Risto Järv ettekandega varieerumisest folklooris.

18.–21. juulini õpetas Janika Oras Venemaal, Leningradi oblastis, Kingissepa rajoonis Luuditsas, Vadja muuseumi vadja keele kursustel (korraldaja Soome Ingeri Kultuuriselts, läbiviija Heinike Heinsoo) osalejatele vadja laule ja laulumänge.

18.–21. juulini oli Valdo Valper välitöödel Matsalu rahvuspargis.

23. juulil kõneles Jüri Metssalu Märjamaa kihelkonnas Mõisamaa Hiimäel eesti hiiepärimusest ja Mõisamaa Hiimäest. Tähistati Mõisamaa ja Nihu küla esmamainimist 430 aastat tagasi.

25.–27. juulini õpetasid Janika Oras ja Andreas Kalkun Viljandi pärimusmuusika festivali lisaprogrammi laulukursusel “Laulikud ja nende laulud”.

28.–31. juulini salvestasid Olga Ivaškevitš ja Lona Päll Viljandi pärimusmuusikafestivalil õpitubasid ning filmisid kontserdipublikut ja pillilaata.

29. juulil viis Mall Hiemäe Viljandi pärimusmuusika festivalil läbi õpitoa “Linnud ja linnuhääled ennetes”.

30. juulil viis Janika Oras Viljandi pärimusmuusika festivalil läbi õpitoa “Kiigelaulud ja oma ilmaruumi loomine”.

6. augustil Seto Kuningriigi päeval sai Janika Oras tänuavalduse “Setomaa tennäs” pooltoon-poolteisttoon-laadi õpetamise eest seto leelokoорidele.

10.–12. augustini õpetas Janika Oras Setomaal Nedsaja külas Lummo Kati laululaagris seto vana helilaadi.

13. augustil pidas Anu Korb Tomski oblasti eestlaste kokkutulekul Lääne-Virumaal Pajusti rahvamajas ettekande “Muljeid eestlaste elust Tomski oblastis 2016. aasta kevadel”.

15. augustil toimus Tallinnas Eesti Keele Instituudis Eesti-uuringute Tippkeskuse ajalooliste väljendus- ja kultuuripraktikate töörühma seminar rahvuse konstrueerimise eri vaatenurkadest (seminari korraldasid K. Ross, M. Sarv, E. Annus). ERAst rääkisid seminaril Mari Sarv sellest, kuidas folkloristikateadus on panustanud rahvuse konstrueerimisse viimase saja aasta jooksul, Anu Korb Siberi eestlaste eestlustundest, Liina Saarlo regilaulude tähtsusest ja tähtsustamisest rahvuse konstrueerimise protsessis, Ave Goršič rahvuse konstrueerimise temaatikast rahvaluulearhiivi loomise, toimimise ja välissuhtluse taustal, Astrid Tuisk sellest, kuidas mõjutas 1930. aastate mängude kogumise aktsiooni rahvuslik diskursus, Taive Särg eestlaste kui laulurahva müüdist ning Janika Oras naiste emantsipatsioonist ning nende panusest rahvuse konstrueerimisse seoses rahvaluule kogumisega.

16. augustil toimus Kärddlas Hiiumaa Muuseumis Eesti Rahvaluule Arhiivi muinasjuttude töörühma seminar “Jutte maalt ja merelt”, mis korraldati koostöös TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule osakonna, Hiiumaa Muuseumi ning Rahvakultuuri Keskusega. ERAst esinesid ettekannetega Reeli Reinaus (Pärimusest kirjandusse. Mõningaid inspireerivaid seiku Hiiumaa välitöödelt), Mairi Kaasik ja Kärri Toomeos-Orglaan (Hiiumaa muinasjutud Eesti Rahvaluule Arhiivi kogudes), Risto Järv (Mõnest Hiiumaa metsa- ja meremuinasjutust), Helen Kõmmus (Koerakong ehk hiiumuistendite Leigri omapärasest huumorist), Andreas Kalkun (Mida roppudest naljadest õppida? Feodor Vanahundi (1890–1965) jutupärandi obstsõonne osa), Astrid Tuisk (Uued ja vanad mängud lastemängude andmebaasis). Lisaks esinesid Helgi Põllo ja Helle-Mare Kõmmus. Esitleti Risto Järve koostatud ja Hiiumaalt alguse saanud muinasjuturaamatut “Metsavaimu heategu. Sada eesti muinasjuttu metsast ja meist”.

12. ja 13. augustil Paides toimunud arvamusefestivalil osales Mari Sarv arutelupaneelil “Naine ja mees mineviku ja tänapäeva Eestis”, kus käsitleti soorollide muutumise teemat Eestis muinasajast tänapäevani.

23. augustil Raikküla Pakamäel toimunud naiste kärejatel esines Mari Sarv ettekandega “Mida räägivad meile regilaulud traditsioonilisest eesti perekonnast”.

24. augustil osales Jüri Metssalu Raikküla mõisas konverentsil “Raikküla kärejad 800” ettekandega “Raikküla kärejad ajalookirjutuses ja Paka mägi pärimuses: tähendusloostest minevikus ja tänapäeval”.

24. ja 25. augustil Viinistu kultuuri- ja konverentsikeskuses toimunud Eesti mäluasutuste suveseminaril “Kultuuripärand – avastamata rikkus” pidasid Mari Sarv ja Taive Särg ühisettekande “Kelle jaoks on mõeldud eesti rahvaluulekogud: Jakob Hurda unenäod ja tegelikkus”.

27. ja 28. augustil oli Mari-Ann Rimmel välitöödel Nabalas.

27.–29. augustini osalesid Andreas Kalkun, Aado Lintrop, Jüri Metssalu ja Valdo Valper ansambli Liinats´uraq koosseisus Petseris maarjapäeval ja Radaja külas VIII rahvusvahelisel seto etnokultuuri festivalil “Setomaa. Perekondlikud kohtumised”.

4.–6. septembrini oli Lona Päll välitöödel Vilsandi rahvuspargis.

11. septembril olid Mari-Ann Rimmel ja Lona Päll välitöödel Nabalas ja Hageris.

14.–16. septembrini osalesid Riias rahvusvahelisel arhiivide konverentsil “Towards Digital Folkloristics: research perspectives, archival praxis, ethical challenges” (Digitaalsete folkloristika poole: uurimissuunad, arhiivipraktikad, eetilised väljakutsed) ettekannetega Ave Goršič (“Towards” Digital Folkloristics – Dreams and Reality of a Soviet Era Folklore Archive), Olga Ivaškevitš (Climbing the Ladder Over the Digital Wall), Risto Järv (Transforming Estonian Folk Calendar into a Web Edition: Challenges and Solutions), Liina Saarlo (Through the Community Portal to Digitally Hidden Folklore) ja Mari Sarv (Use of Computational Methods in the Research of Estonian Folksongs).

17. septembril pidas Ingrid Rüütel Kadrina pärimuspäeval Kadrina rahvamajas ettekande “Muinasusundi reliktidest ja poeetiliste kujundite tähendusest Kadrina regilauludes”.

21. septembril esines Mall Hiimäe konverentsil “Texts and Birds” TÜ Laelatu Bioloogiajaamas stendiettekande ja ettekandega “Birds in Estonian Traditional Folk Belief” ja “Imitations of Bird Songs as Category in Folklore”.

22. septembril pidas Mall Hiimäe Lihulas Eesti Ornitoloogiaühingu 95. aastapäeva seminaril ettekande “Lindude tähenduslikkusest rahvapärases ajaarvamises”.

22. septembril pidasid Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolekul ettekanded Mall Hiimäe (Eesti rahvakalendri tähtpäevade tagamaad) ja Urmas Kalla (Võnnu kihkonna kotussõjutuq piirkondõ kaupa ja laemal Lõuna-Eesti tagapõhjal). Tutvustati Lemming

Rootsmäe ja Ilse Rootsmäe raamatut “Võnnu kihelkonna kohanimed ja minevik” (ERA toimetused 34) ning Mall Hiemäe ja Selma Läti koguteose “Eesti rahvakalender” veebi jõudvat väljaannet.

23. septembril süütasid ERA töötajad traditsiooniliselt endiste arhiivitöötajate haudadel küünlad, ning toimus väljasõit Võnnu kihelkonda, kus Urmas Kalla juhtimisel tutvuti mitmete pärimuspaikadega. Võnnu Keskkoolis esitleti Lemming ja Ilse Rootsmäe raamatut “Võnnu kihelkonna kohanimed ja minevik” ning tutvustati ERA tegemisi. Ühtlasi peeti Mari Sarve eestvedamisel Kõnnus arhiivi väljasõiduseminar “Õhuloss”.

26. ja 27. septembril võtsid Risto Järv ja Astrid Tuisk osa Narvas Eesti Muuseumiühingu korraldatud XIX Eesti Muuseumide Festivalist. Risto Järve koostatud duubel-CD “Linda kivist Lilla Daamini” võitis parima muuseumimeene auhinna EMMA.

29. septembrist 2. oktoobrini osales Andreas Kalkun Tallinna Ülikooli intensiivseminari “Researching, reworking and representing Soviet and Socialist LGBT histories” programmikomitee töös.

30. septembril pidas Lona Päll Soomaa looduskeskuses kultuuripärandi teemalisel Sooülikooli aastaseminaril folkloristlike välitööde metoodikast ettekande “Pärimuse salvestamine ja arhiveerimine”.

30. septembril andis Janika Oras koos Väikse Helleroga Tartus Ruunipizza regilaulutoa raames töölaulude õpitoa.

1. oktoobril pidas Janika Oras Obinitsa külamajas Setomaal Paul Hagu 70. sünnipäeva konverentsil “Mul viil sõna’ sõõrunõsõ’...” ettekande “Seto vana helilaad tänapäeval – rakendusetnomusikoloogil pilgu läbi”.

1. oktoobril jagas Ingrid Rüütel Laimjala rahvamajas koos teiste osavõtjatega mälestusi Debora Vaarandist tema 100. sünniaastapäeva puhul peetud mälestuspäeval ning osales kuju avamisel.

4. oktoobril kõneles Jüri Metssalu Rapla Keskraamatukogu laste jutuõhtul arheoloogias, kohapärimusest ja pühapaikadest.

6. oktoobril pidas Mall Hiemäe Viru Instituudi ja Iisaku Kihelkonna Muusemi pärandikultuuri päeval “Virumaa on virulaste hoida. Iisaku kihelkonna lood” ettekande “Alutaguse valdkonna rahvakalendri kujunemisloost ja territoriaalsest liigendusest”.

11. oktoobril toimus Eesti Kirjandusmuuseumis teisipäevaseminar “Digitaalseid muljeid ja arengusuundi”. Ave Goršič ja Liina Saarlo ERAst ning Liisi Laineste FOst jagasid muljeid digitaalhumanitaariale ja folkloristikale suunatud konverentsidest. Digitaalhumanitaaria 2016. aasta maailmakonverents toimus Krakovis 11.–16. juulini ning “Towards Digital Folkloristics” 14.–16. septembrini Riias.

12.–14. oktoobrini korraldasid Mari Sarv ERAst ja Liisi Laineste FOst neljanda rahvusvahelise konverentsi Eesti digitaalhumanitaaria konverentside sarjas “Visual Digital Humanities: Representing and Interpreting Humanities Data” (Visuaalne digitaalhu-

manitaaria: humanitaarandmete esitamine ja tõlgendamine). Konverentsi plenaarise-nejad olid Raivo Kelomees (Eesti Kunstiakadeemia) ja Peter Grzybek (Grazi Ülikool, Austria). Lisaks ettekannetele kuulusid konverentsiprogrammi Moses Boudourides'e (Patrase Ülikool, Kreeka) ja Peter Grzybeki läbi viidud humanitaarandmete praktilise analüüsi tööpajad.

15. oktoobril toimus Eesti Kohapärimuse Keskuse, Eesti Rahvaluule Arhiivi ja Rapla Keskraamatukogu koostöös kohapärimuse sügisseminar, millega kulmineerus Raplas 2016. aastal korraldatud kohapärimuse kursus. Seminaril Rapla Keskraamatukogu saalis tutvustati värskeid välitöötulemusi ning vaadeldi kogukondade ja kohalike uurijate suhteid kohapärimuse, pärimuspaikade ja elukutseliste uurijatega. Esinesid kursusel osalenud, samuti Mari-Ann Remmel (Nabala kohapärimuse tunnusjooni), Lona Päll (Välitöökogemusi Vilsandi rahvuspargist), Tanel Ots (Kogukonna võimed ja võimalused pärimusmaastiku kaitsel: Animäe näide) ja Jüri Metssalu (Koostöökogemusi kohalike kogukondadega Raplamaal).

18. oktoobril esines Risto Järv Tartu Nefa Rühma korraldatud hõimupäevade muinasjutuõhtul Genialistide Klubis, rääkides eesti muinasjuttudest ja nende jutustamise traditsioonist.

20. oktoobril olid Mari-Ann Remmel välitöödel Nabalas ja Hageris.

20. oktoobril modereeris Jüri Metssalu Tallinnas Hopneri majas Rahvakultuuri Keskuse vaimse pärandi konverentsil “Annivakast rüperaalini – elava pärandi märkamisest ja väärtustamisest” IV paneeli “Meie pärand on meie leib – vaimne pärand kui igapäevaelu osa ja elatusallikas”. Ettekannetega esinesid ja diskussioonis osalesid Arne Kivistik, Mirje Sims, Külli Eichenbaum ja Margus Timmo.

22. oktoobril viis Janika Oras Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi mentorprogrammi raames Elvas läbi õpitoa Põlva leelokoorile Ilotsõor seto vanemas ja uuemas helilaadis lauludest.

26.–28. oktoobrini osales Mari Sarv Eesti Kirjandusmuuseumi kui Eesti Keeleressurside Keskuse konsortsiumi uue liikme esindajana võrgustiku CLARIN aastakonverentsil Aix-en-Provence'is Prantsusmaal.

27. oktoobril olid Anu Korb, Andreas Kalkun ja Kärri Toomeos-Orglaan Tartu Ülikooli ruumides toimunud ARSi sügiskonverentsi “Välitööd ja konfliktid” korraldajate seas. ERAst esines Liina Saarlo ettekandega “*Tuba oli väga umbne ja kuum...* Ihulised ja hingelised konfliktid 20. sajandi keskpaiga rahvaluulekogujate töös”. Andreas Kalkun, Anu Korb ja Lona Päll osalesid konverentsi raames toimunud vestlusringis.

27. oktoobril esines Jüri Metssalu Rapla Kultuurikeskuse saalis konverentsil “775 aastat Rapla esmamainimisest, 125 aastat Rapla valda” ettekandega “Rapla valla pärimuspaiku”.

27. oktoobril pidas Risto Järv Rakvere kolledžis Eesti Lugemisühingu seminaril “150 aastat kullaketramist: Fr. R. Kreutzvaldi muinasjutud” ettekande “Muinasjuttude kogumine ja Fr. R. Kreutzvald”.

27. oktoobril viis Janika Oras Eesti Rahvapärимuse koolis läbi õpitoa siirdevormilistest laulumängudest.

27.–29. oktoobril toimunud 20. läänemeresoome konverentsil Võrus pidas Andreas Kalkun plenaarettekande “Sooga või soota pärimus?”.

Oktoobri lõpul andis etnilise muusika koguja ja uurija Ilpo Saastamoinen Eesti Rahvaluule Arhiivile üle saami rahvamuusika kogu: aastail 1994–1997 salvestatud materjalide digikoopiad, kokku 63 CD-d koos nimestikega. Välitööd toimusid rahvusvahelise projekti *Kola Sámi Musical Tradition* raames, mida juhtis Ola Graff Tromsø Ülikooli Muuseumist. Eesti poolelt osalesid projektis Marju Sarv ja Ene Viidang. Ilpo Saastamoinen Helsingi Maailmamuusika Keskuse poolelt oli töörühma koostaja, muusika salvestaja ja noodistaja.

2. novembril rääkis Jaanika Hunt koos Marju Kõivupuuga Eesti Tervishoiu Muuseumi vestlusringis matmiskombestikust, uskumustest ning virtuaalse elu jätkumisest leinajate tahtel ja tahtevastaselt.

5. novembril pidas Mall Hiimäe Võrumaal Pikakannu koolimajas ettekande “Sügisene rahvakalender looduses ja inimeste meeltes”.

8. novembril teisipäevaseminar keskendus kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna ja Eesti Rahvaluule Arhiivi andmebaaside struktuuri ning metaandmete sarnasuste ja erinevuste vaagimisele. Põhiettekandega esines Olga Ivaškevitš. Vestlusringis olid eri andmebaaside tegijad ja haldajad.

11. novembril esines Olga Ivaškevitš Tartu Ülikoolis ettekandepäeval “Korpused ja digitaalsed andmekogud” ettekandega “Tekstikorpuste kuvamine Eesti Kirjandusmuuseumi failirepositooriumis KIVIKE”.

16. novembril pidas Mall Hiimäe Soome-ugri Seltsi ettekandekoosolekul Eesti Keele Instituudis ettekande “Ühisjooni läänemeresoome rahvaste sügisese rahvakalendris”.

17. ja 18. novembril võtsid Astrid Tuisk, Kärri Toomeos-Orglaan, Helen Kõmmus Jänedal osa kirjandusmuuseumi eestvedamisel toimunud doktorantide sügiskoolist “Dialogid subkultuuridega” ning osalesid ka sügiskooli korraldamises.

19. novembril pidas Mall Hiimäe Tartu linnaraamatukogu perepäeval ettekande “Hingedeajast kadripäevani”.

25. novembril pidas Mall Hiimäe Maarja-Magdaleena pärimuspäeval “Kadrid tulnud kauge’elta” ettekande “Hingekujutelm sügisese rahvakalendris”.

25. novembril pidas Risto Järv Riias Läti Rahvusraamatukogus konverentsil “Stāstniecības tradīciju pārmantošana un uzturēšana 21. gadsimtā” (Jutuvestmistraditsiooni pärimine ning hoidmine 21. sajandil) ettekande “Setu stāstnieki 21. gadsimtā” (Seto jutuvestjad 21. sajandil).

Ave Goršič, Risto Järv

Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnas

31. juulist 7. augustini viibisid Raivo Kalle ja Renata Sõukand Saaremaal etnobotaanilistel ja etnoökoloogilistel välitöödel.

1.–3. augustini osales Anneli Baran Saksamaal Trieri ülikoolis rahvusvahelisel konverentsil “Europhras 2016. Word combinations in the linguistic system and language use: theoretical, methodological and intergrated approaches” ettekandega “Formulaic Language on Online Discussion Boards”.

5.–9. septembrini viibisid Raivo Kalle ja Renata Sõukand Valgevenes Minskis, kus toimus arenguabiprojekti kokkuvõttev seminar ja jätkuprojekti tutvustav seminar, samuti välitööd.

13. augustil pidas Raivo Kalle Kuku raadios “Ilmaparandaja” saates loengu rubriigis “Taimetaip”.

11. septembril andis Renata Sõukand intervjuu “Aktuaalsele kaamerale” ja ERR elektroonilisele väljaandele (<http://novaator.err.ee/v/yhiskond/0528d5a4-5d76-4038-b072-6d4511f875ef/etnobotaanik-looduslike-taimede-kasutus-tuleb-n-o-emapiimaga-katte-saada>).

11. septembrist 18. septembrini osalesid Inglismaal Bathis rahvusvahelise ühingu Astronoomia Kultuuris konverentsil Mare Kõiva ettekandega “Folklore data: methods and results” ja Andres Kuperjanov ettekandega “Folk astronomy and how it has been influenced by the printed Word”.

13. septembril andis Renata Sõukand intervjuu *Novaatorile* (<http://tehnika.postimees.ee/3834081/etnobotaanik-renata-soukand-rasketel-aegadel-on-taimetarkus-elukuesimus>).

14.–16. septembrini osales Liisi Laineste Riias konverentsil “Towards Digital Humanities”, esinedes seal ettekandega “Globalisation and localisation of Internet memes” (<http://lfk.lv/conference/>).

17. septembril pidas Raivo Kalle Kuku raadios “Ilmaparandaja” saates loengu rubriigis “Taimetaip”.

18. septembril rääkisid Renata Sõukand ja Raivo Kalle Vikerraadio saates “Labor” oma uutest uurimustest, mis ilmusid ajakirjades *Economic Botany* ja *Appetite*.

19. septembril andis Renata Sõukand intervjuu ajakirjale *Eurokrott* (<http://www.eurokrott.ee/est-teadlane-sai-15-miljoni-euro-suuruse-uurimistoetuse/>).

19. septembril andis Renata Sõukand intervjuu ERR saatele “Ökoskoop” (<http://vikerraadio.err.ee/v/okoskoop/saated/3fdcc492-8944-4f42-9017-7c383dd66106/okoskoop-teadmised-taimedest-ja-seentest>).

26. septembrist 27. oktoobrini osales osakonna töös hõimuprogrammi “Mütoloogilised tegelased läänemeresoome (eesti) ja permi (udmurdi) traditsioonide näitel: ajalugu ja tänapäev“ raames Alexey Arzamazov.

27. septembril korraldas Eesti-uuringute Tippkeskus kirjandusmuuseumis usundi ja müütide töörühma seminari. Põhiettekande “Loodus ja Eesti usund” pidas töörühma juht Tõnno Jonuks, kes teemavaldkonna visandas juba tippkeskuse esimesel konverentsil aprillis 2016 (teese vt http://www.folklore.ee/CEES/2016/cees2016_a5.pdf).

30. septembril korraldasid Eda Kalmre ja Reet Hiimäe muuseumis teadlaste öö vestlusringi teaduse, tehnika ja toiduainetööstusega seotud vandenõuteooriatest.

4. oktoobril kõneles Eesti-uuringute Tippkeskuse usundi ja müütide töörühma seminaril Atko Rimmel: “Religiooni uurimise võimalikkusest Eestis ehk kuidas rääkida usust, küsimata religioosseid küsimusi”.

6. oktoobril andis Renata Sõukand intervjuu *Novaatorile* (<https://m.postimees.ee/section/3109/3862979>).

6. oktoobril osales Liisi Laineste XI oskuskeelepäeval ettekandega ““Like” ja “angry”:
emotsioonid internetis” (vt <http://www.nlib.ee/index.php?id=26964>).

13. ja 14. oktoobril korraldas Liisi Laineste koostöös Mari Sarvega konverentsi “Visual Digital Humanities: Representing and Interpreting Digital Data”. Konverentsiprogrammis olid peaettekanded Raivo Kelomehelt (Eesti Kunstiakadeemia) ja Peter Grzybekilt (Grazi Ülikool, Austria), neli ettekandepaneeli, tööpajad Moses Boudouridese (Patrase Ülikool, Kreeka) ja Peter Grzybekiga ning Eesti Digitaalhumanitaaria Seltsi koosolek (vt http://www.folklore.ee/dh/en/dhe_2016/).

17. ja 18. oktoobril korraldasid kirjandusmuuseumi folkloristika osakond ja Eesti-uuringute Tippkeskus Anneli Barani eestvõttel ja Eesti Kultuurkapitali toel muuseumis rahvusvahelise seminari “Prospects and Perspectives of Meteorological Paremiology”. Esmakordselt Eestis aset leidnud seminari tähelepanu keskmes olid ilmastiku ja loodusega seotud traditsioonilised poetilised tekstid nagu vanasõnad, kõnekäänud, ended (rahvusvahelises terminoloogias *weather lore* ja *weather wisdom*). Esinesid Peter Grzybek (University of Graz, *Weather predictions in a theoretical framework*); Tatjana Nikitina (Pihkva Ülikool, *Лексикографическая разработка народных примет: проблемы и перспективы*); Elena Rogaleva (Pihkva ülikool, *Приемы и методы учебной репрезентации примет в начальной школе*); Anželika Šteingolde (Tartu Ülikool, *Следы орнитомантии в русских паремиях*); Caroline Wieland (Grazi ülikool, *Toponymical aspects of traditional Russian weather predictions*); Jan Poredoš (Grazi ülikool, *Gender-specific aspects of saints in weather predictions*); Mait Sepp (Tartu Ülikool, *Estonian weather proverbs from the point of view of climatology: challenges and opportunities*) ja Anneli Baran (Eesti Kirjandusmuuseum, *On regionality-aspect in predictions – on the example of Estonian weather paremais*).

17. oktoobrist 26. oktoobrini 2016 toimus USAs Miamis Ameerika Folkloori Seltsi ja Rahvusvahelise Rahvajuttude Uurimise Seltsi (ISFNR) ühiskonverents “Unfinished Stories: Folklife and Folk Narrative at the Gateway to the Future”, millest võtsid osa paljud Eesti folkloristid. Folkloristika osakonnast osalesid konverentsil Mare Kõiva paneelis “How Continuous Are Belief Narratives?” ettekandega “One Man’s Network of Dream Narratives” (India usundilised jutud), Eda Kalmre paneelis “Beliefs in Discussion: Considering Conspiracy Theories and Other Firmly-Believed Narratives” ettekandega “Baby Carrots and Salad Rinsing: Commercial Legends and Rumors in Estonian Consumer Society” ja Piret Voolaid paneelis “Funny or Not? Humor and its Limitations” ettekandega “From the Mouths of Babes: Written Narratives Based on Children’s Funny Sayings in the View of Linguistic Theories of Humor”.

M. Kõiva osales BNN juhtkomitee nõupidamisel (ühiskonverentsid, reglement, edasine praktiline tegevus) ja BNN komitee avatud töökoosolekul. M. Kõiva ja P. Voolaid osalesid ISFNR töörühma “Internet and data bases” juhtkomitee koosolekul ja tutvustasid Eesti andmebaase.

18.–30. oktoobrini viibis Renata Sõukand etnobotaanilistel välitöödel Ukrainas.

22. oktoobril pidas Raivo Kalle Kuku raadios “Ilmaparandaja” saates loengu rubriigis “Taimetaip”.

26. oktoobrist 27. novembrini osalesid osakonna töös hõimuprogrammi “Mütoloogilised tegelased läänemeresooe (eesti) ja permi (udmurdi) traditsioonide näitel: ajalugu ja tänapäev“ raames Galina Gluhova, Tatjana Vladõkina ja Tatjana Panina Udmurtiast.

27. oktoobril esines Piret Voolaid Tartus Eesti Rahvapärimuse Kooli mardi- ja kadripäeva kombestiku koolitusel loenguga “Eesti mõistatuste alaliigid ja allikad. Mõistatamine kadri- ja mardipäeva kombestikust”.

27. oktoobril esines Liisi Laineste Rahvusraamatukogus kultuurinädala avalikul arutelul, mida korraldas ja modereeris väljaanne *Müürileht* ja mille teemaks oli “Nalja ei saagi või?” (Vt <http://www.nlib.ee/neljapaev-27-oktoober/>.)

3. novembril toimus Raivo Kallel vestlusõhtu lugejatega Lääne-Nigula vallas Taebla raamatukogus.

12. novembril pidas Raivo Kalle Kuku raadios “Ilmaparandaja” saates loengu rubriigis “Taimetaip”.

11. novembril toimus Poola TA koostööprojekti “Communication styles: Developing a cross-cultural theoretical and methodological framework” raames seminar, kus arutati argisuhtluse uurimise projekti koos Tiit Hennoste töörühmaga Tartu Ülikoolist. Ettekannetega osalesid Tiit Hennoste, Kirsi Laanesoo ja Andriela Rääbis Tartu Ülikoolist, Anna Rewis-Letkowska Krosno kolledžist ja Władysław Chłopicki Jagiellonia ülikoolist ning Liisi Laineste Eesti Kirjandusmuuseumist. Lisa: <http://www.folklore.ee/ri/fo/koostoo/poola/news.html>.

13. novembril rääkis Mare Kõiva Eesti Raadio keelesaates lemmikloomade nimedest.

17. ja 18. novembril toimus Jäneda mõisas humanitaarteaduste doktorantidele suunatud rahvusvaheline sügiskool “Dialogid subkultuuridega”, mille raames vaadeldi subkultuuride defineerimist ja uurimist erinevate teadusvaldkondade ja ka subkultuuride esindajate endi vaatenurgast. Peakorraldaja oli folkloristika osakonna teadur Reet Hiiemäe, ettekandega “Grafiti – teekond subkultuurist peavoolu” esines folkloristika osakonna vanemteadur Piret Voolaid, teadustulemuste publitseerimise teemalise paneeli korraldasid osakonna juhtivteadur Mare Kõiva ja teadur Reet Hiiemäe.

23. novembrist 5. detsembrini osalesid Mare Kõiva ja Andres Kuperjanov Eesti-Bulgaaria ühisprojekti “Balkan and Baltic Holiness – Modern Religiosity and National Identity” raames Sofias korralistel teadusuuringutel, tehes välüküsitlusi Plovdivi ümbruses.

1. ja 2. detsembril toimus Eesti Rahva Muuseumis lasteaiadõpetajate eesti keele õppeseminar “Naer ja nutt on kaksikvennad” (<http://folklore.ee/kp/lp/2016>), mille keskmes olid eesti keel ja emotsioonid, tunnete mitmekülgsed väljendusviisid emakeeles. Põhikorraldajate hulka kuulus FO vanemteadur Piret Voolaid, seminaril esinesid ettekannetega FO teadlased Liisi Laineste (Mis tuleb pika ilu peale? Huumor kollektiivis), Piret Voolaid (Siin lasteaias on kõik sõbrased: Laste naljakad ütlused kui emotsionaalne rühmapärimus) ja Reet Hiiemäe (Zombid, tulnukad ja Slenderman: üleloomulikud olendid tänapäeva laste pärimuses).

4.–13. detsembrini osales osakonna töös Eesti-Bulgaaria projekti raames Ekaterina Anastasova.

10.–14. detsembrini osales osakonna töös Eesti-Bulgaaria projekti raames Zurab Japua.

Teisipäevaseminarid

13. septembril pidas sügissemestri avaettekande Egge Kulbok-Lattik: “Seltsimajast rahvamajaks. Eesti kultuuripoliitika ajaloolisi arenguhooni”. Interdistsiplinaarne ühiskonnauuring avas kultuuripoliitika spetsiifilisi tahke, paigutudes mõnevõrra eemale Eesti tavapärase kultuuriteaduste fookusest.

11. oktoobril jagasid Ave Goršič, Liina Saarlo ja Liisi Laineste muljeid digitaalsele humanitaariale ja folkloristikale suunatud konverentsidest. 11.–16. juulini oli Krakovis konverents “Digital Humanities” ning 14.–16. septembrini Riias “Towards Digital Folkloristics: research perspectives • archival praxis • ethical challenges”.

25. oktoobril rääkis Aleksey Arzamazov udmurdi kirjandusest folkloorsetes ja mütolooilistes projektsioonides. Vaatluse all olid udmurdi kirjanduse ja traditsioonilise kultuuri seosed: mütolooia mõju(d) udmurdi nüüdiskirjandusele, kirjandusliku müütiloome psühholoogia, udmurdi kirjanduse folkloorne pealis- ja süvastruktuur, udmurdi mütolooia- ja rahvaluuletosauruse ning kirjanduse seosed.

8. novembri seminar oli pühendatud kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna ja Eesti Rahvaluule Arhiivi andmebaaside struktuuri ning metaandmete sarnasuste ja erinevuste vaagimisele. Põhiettekandegas esines Olga Ivaškevitš. Sõna said andmebaaside tegijad ja haldajad.

Asta Niinemets

Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas

9.–23. septembrini pidas külalisõppejõud dr Dmitriy Antonov (Venemaa Riiklik Humanitaarülikool, Moskva) ingliskeelse loengukursuse “Ikoonid ja vagadus vene traditsioonis”.

Septembrist detsembrini pidas Anastasiya Astapova (Tartu Ülikool) ingliskeelse loengukursuse “Poliitline folkloor ja rahvuslus”.

14. septembril pidas dr Valentina Punzi (Napoli ülikool “L’Orientale”) loengu “Offerings for the mountain gods: changing ritual practices and contexts in Tibetan Buddhism”.

28. septembril pidas prof Terry Gunnell (Islandi Ülikool) loengu “The Creation of National Culture in Iceland and the Figure of the Fjallakona”.

27. oktoobril toimus Akadeemilise Rahvaluule Seltsi konverents “Välitööd ja konfliktid”.

9. novembril pidas prof Frank J. Korom (Bostoni Ülikool) loengu “Folk Art and Globalization: An Example from West Bengal” (Rahvakunst ja globaliseerumine: Lääne-Bengali näide).

14.–16. novembrini pidas külalisõppejõud dr Frog (Helsingi ülikool, Soome) ingliskeelse valikkursuse “Müüdidiskursus: mütoloogia sotsiaalses praktikas”.

16. novembril näidati orientalistika seminaris antropoloogilist filmi Indiast: “Ghora: Waiting for the Goddess” (Ghora: oodates jumalannat, autorid Irene Majo Garigliano (Centre d’Études Himalayennes (CNRS), Villejuif) ja Alessandro Cartosio (sõltumatu filmitegija)).

Filmile eelnes TÜ folkloristika professori Ülo Valgu sissejuhatav loeng “Jumalanna Kāmākhyā Kirde-India kohapärimuses ja rituaalides”.

22. ja 23. novembril sümposion “Mütoloogia, diskursus ja autoriteet: retrospektiivsed meetodid kultuuriuuringutes”.

Liilia Laaneman